

Tisztelt Elnök Asszony, tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Alelnök Asszony, tisztelt Alelnök Úr!

Tisztelt Főtitkár Asszony, tisztelt Főtitkár Úr!

Engedje meg, hogy tájékoztassam az egyesületeket és alapítványokat érintő törvényi változásokkal kapcsolatban szükséges teendőkről.

2014. március 15-én hatályba lépett az új Polgári Törvénykönyv, amely az egyesületek és alapítványok tekintetében számos új rendelkezést fogalmaz meg. A **Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény** hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről megjelent 2013. évi CLXXVII. törvény ugyancsak érinti az egyesületeket és alapítványokat.

E törvény 11. §-a úgy rendelkezik, hogy a bíróság által már nyilvántartásba bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló egyesület és alapítvány a **Ptk. hatálybalépését (2014. március 15.) követő első létesítő okirat (alapszabály) módosításával egyidejűleg köteles** ezen okiratának mindazon rendelkezését felülvizsgálni és módosítani, amelyek nem felelnek meg az (új) Ptk. szabályainak. Egyesület esetében nem kell módosítani az alapszabályt (önmagában) abból az okból, hogy az tartalmazza az egyesület alapító tagjainak nevét, és azok lakó- vagy székhelyét.

Az egyesület és az alapítvány létesítő okiratát a Ptk.-val összefüggésben **nem köteles módosítani, ha az csak abból az okból volna szükséges**, hogy abban olyan hivatkozások, utalások és elnevezések szerepelnek, amelyek a Ptk. és a létesítő okirat tartalmát érintő más törvény rendelkezéseinek már nem felelnek meg. (Ezen engedménynek azonban a lentebb írtak szerint időbeli korlátai vannak.)

Ha viszont a létesítő okiratot, alapszabályt egyéb okból módosítani kell, pl. tisztségviselő változása, székhely változása, stb. miatt, akkor ezen módosítások mellett a Ptk. szabályainak megfelelő változásokat is kötelezően át kell vezetni az alapszabályban.

A létesítő okirat – Ptk. rendelkezéseinek megfelelő – módosítását változásbejegyzési kérelemként kell benyújtani a bírósághoz.

Nincs akadálya annak, hogy az egyesület vagy alapítvány a Ptk. rendelkezéseinek alkalmazásával már most módosítsa a létesítő okiratát/alapszabályát, erre azonban a változásbejegyzési kérelemben utalnia kell.

Az átmeneti időszak **2016. március 15-ig tart**, legkésőbb 2016. március 15. napján követően csak az új Ptk. rendelkezéseinek megfelelő alapszabály/létesítő okirat alapján, a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően működhet az egyesület vagy alapítvány. Ez azt jelenti, hogy ezen határidő előtt mindenképpen szükséges áttekinteni az alapszabályokat és hozzá igazítani a Ptk. rendelkezéseikhez.

Néhány fontosabb rendelkezés:

Az új Ptk. 3:73 §-a (1) bek. szerint a **közgyűlés évente legalább egy alkalommal** ülészik. A létesítő okirat ennél ritkább ülésezést előíró rendelkezése semmis.

/Fontos tehát azoknál a társaságoknál, akik ennél ritkább alkalommal tartottak eddig közgyűlést, hogy ennek megfelelően módosítsák alapszabályukat és évi rendszerességgel hívjanak össze közgyűlést. /

A 3:81 § (1) Kötelező közgyűlést összehívni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha

a/ az egyesület vagyona az esedékes tartozásokat nem fedezi

b/ az egyesület előre láthatólag nem lesz képes a tartozásokat esedékességkor teljesíteni, vagy

c/az egyesület céljainak elérése veszélybe került.

(2) Az (1) bekezdés alapján összehívott közgyűlésen a **tagok kötelesek** az összehívására okot adó körülmény megszüntetése érdekében **intézkedést tenni** vagy az egyesület megszüntetéséről dönteni.

A 3:76 §. (1) szerint az egyesület alapszabályának módosításához a jelen lévő tagok $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

A 3:76 § (2) szerint az egyesület céljának módosításához és az egyesület megszűnéséről szóló közgyűlési döntéshez a szavazati joggal rendelkező tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. (Tehát ez esetben nem a jelen lévők, hanem az összes tag $\frac{3}{4}$ -ének szótöbbségéről beszélünk.)

Az új Ptk. azt is kimondja, hogy **öt évnél hosszabb időre nem választható tisztségviselő**. Az nem kizárt, hogy valakit újra válasszanak, a törvénynek itt az a célja, hogy egy-egy vezető tisztségviselő időről időre megmérettessék, azaz egyetlen döntéssel senki ne lehessen korlátlan ideig egyesület vezető tisztségviselője.

Az átmeneti rendelkezések (2013. évi CLXXVII. törvény) értelmében az első létesítő okirat módosításával a létesítő okiratnak meg kell felelnie a Ptk-nak. Ebből az is következik, hogy a módosításkor felül kell vizsgálni minden vezető tisztségviselői megbízatást is, és az egyesületben már csak olyan vezető tisztségviselők lehetnek, amelyek megbízása megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Az egyesület alapító tagjainak nevét és lakóhelyét tartalmazó listának is meg kell lennie az első szükségszerű (legkésőbb azonban 2016. március 15-ig) módosításnál, amennyiben az az alapításkor nem volt meg, ill. hiányos volt, tehát ilyen szempontból is át kell nézni az alapszabályt.

Az új Ptk. az egyesület jogutódlással ill. jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban, a fennmaradó vagyonról szóló rendelkezés tekintetében valamint a vezető tisztségviselők felelősségéről tartalmaz új szabályokat.

Ez utóbbi területet - gazdasági társaságok analógiájára - a Ptk. a következők szerint szabályozza:

3:86. § [A vezető tisztségviselők felelőssége jogutód nélküli megszűnés esetén]

(1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése után a vezető tisztségviselőkkel szemben e minőségükben az egyesületnek okozott károk miatti kártérítési igényt - a jogerős bírósági törléstől számított egy éven belül - az egyesület törlésének időpontjában tagsági jogviszonyban álló tag vagy az érvényesítheti, akinek a részére a megszűnéskor fennmaradó egyesületi vagyont át kellett adni, vagy ha lett volna vagyon, át kellett volna adni.

(2) Ha az egyesület jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek az egyesület vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő az egyesület fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

Az alapítványokra vonatkozóan is számos új rendelkezést tartalmaz a Ptk., így pl.

- a korábbi szabályozással ellentétben alapítvány nemcsak tartós közérdekű célra, hanem lényegében bármely célra, tehát magáncélra is létesíthető
- új korlát, hogy az alapítványi cél nem szolgálhatja az alapító érdekeit
- az alapító csak kivételesen lehet az alapítvány kedvezményezettje akkor, ha az alapítvány célja az alapító tudományos vagy művészeti alkotásainak gondozása
- új elem az alapítványi vagyon kezelésének és felhasználásának kötelező szabályozása
- a kuratóriumnak évente egy ülést kell tartania.
- egyesülés, szétválás nem járhat az alapítványi vagyon alapító részére történő visszaadásával

Az alapító okiratokat – ha előbb nem kerül sor bármi okból az alapító okirat módosítására – legkésőbb 2016. március 15-ig meg kell feleltetni az új Ptk. rendelkezéseinek.

vonatkozó új jogszabályok:

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

2013. évi CLXXVII. törvény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. Törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről

2013. évi CCXIII. törvény az egyes civil szervezetekkel kapcsolatos törvényeknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról

2013. évi CCLII. törvény egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról

A fenti rövid ismertető csak a legfontosabb változásokat tartalmazza.

Tisztelettel:

Dr. Koplányi Mária
irodavezető

Budapest, 2014. április 2.